

Den 31.oktober 2024

Planudvalgets årsberetning 2023/24

Udvalget har i 2023/24 haft følgende medlemmer:

Anders Myrtue, Axel Bendtsen, Erik Petersen, Fay Kirsten Mitchel Nielsen og Ole Kaae (formand).

Udvalget har i 2023/24 afholdt seks møder.

Politikker på planområdet

Plan- og klimaudvalgets bidrag til udviklingen af landsforeningens politikker er en central opgave for udvalget.

I 2023 blev **Landsforeningens højhuspolitik** – som udvalget har udarbejdet – fremlagt på foreningens hjemmeside. Højhuspolitikken er i stigende grad relevant fordi der dukker flere og flere projekter frem, hvor kommunalbestyrelserne giver tilladelse til opførelse af højhuse i eller i tæt forbindelse med de historiske bykerner. Esbjerg, Hobro, Viborg og Aabenraa kan nævnes i denne beklagelige sammenhæng.

Udvalget arbejder for tiden med en **Politik for bevaringsværdige bygninger**. Vi finder at

- Med baggrund i en vurdering af den allerede foretagne registrering af bevaringsværdige bygninger skal kommunerne iværksætte en revision og udbygning af registreringen, således at kommunens registrering kommer til at omfatte alle bevaringsværdige bygninger i hele kommunen.

Registreringen af bevaringsværdige bygninger skal også omfatte bygninger opført efter 1945.

Registreringen skal desuden omfatte bevaringsværdige industribygninger og bevaringsværdige bygninger på havnearealer i forandring.

Dette arbejde skal iværksættes nu således, at registreringen kan indgå i revisionen af kommuneplanerne efter kommunevalget i 2025.

- Kommunen skal etablere og udbygge samarbejde med lokale bevaringsforeninger og museer i dette arbejde

- Ved registrering af bevaringsværdige bygninger skal kommunerne anvende SAVE-metoden.
- kommuneplanen skal indeholde en tidsplan for udarbejdelsen af lokalplaner med bevaringssigte for områder med karakter af kulturmiljø og herigennem at sikre de omfattede bevaringsværdige bygninger mod nedrivning og skæmmende bygningsændringer.

Udvalget bidrager også til udarbejdelsen af Landsforeningens politik **”Stop for nedrivninger”**

Nyt direktiv for bygningers energimæssige ydeevne.

I foråret 2023 blev der opnået enighed om en revision af **Direktivet om bygningers energimæssige ydeevne**. Direktivets bestemmelser skal nu gennemføres i Dansk lovgivning.

Direktivet tager højde for at fredede og bevaringsværdige bygninger har særlige hensyn, som skal tilgodeses i forbindelse med energimæssige renoveringer.

Det er her vigtigt, at gennemførelsen i dansk lovgivning sikre, at energimæssige hensyn ikke fører til forringelse af den bygningskulturelle arv.

Planudvalget deltager i Landsforeningens dialog med myndighederne i denne anledning.

Planudvalgets medlemmer har til bladet ”By og Land” bidraget med tre artikler omkring problemstillingen bevaringsværdige bygninger og nye klimakrav.

Konkrete plansager

Plan- og klimaudvalget bistår landsforeningens sekretariat i forbindelse med henvendelser om planspørgsmål fra lokal- og medlemsforeninger.

Det drejer sig i 2023/24 om ca. 30 plansager.

De typiske sager er

- dispensation fra lokalplaner
- lokalplaner i strid med kommuneplanen
- byggeri i kulturmiljøer uden lokalplan
- byggeri i strid med lokalplaner
- nedrivning af bevaringsværdige bygninger

Desværre må vi konstatere at vores bistand kun ret sjældent har ført til ændringer i den virkelige verden.

Kommunalbestyrelserne er ikke bundet af kommuneplanerne som de jo kan ændre efter forgodtbefindende – hvad de også gør. På samme måde dispenseres der meget frit fra lokalplanernes bestemmelse.

Det er imidlertid af stor betydning, at lokal- og medlemsforeningerne søger at holde kommunalbestyrelserne fast ved de bestemmelser i lokal- og kommuneplaner, der sigter mod bevaring af vores bygningsarv

Dette understreger igen at det er vigtigt så tidligt som muligt at gå i dialog med kommunen, hvis der er optræk til planer, der truer kulturmiljøer eller bevaringsværdige bygninger.

Når lokalplanforslaget først er vedtaget og sendt i høring, er det ofte for sent.

I forbindelse med disse sager om lokal- og kommuneplanlægningen bliver spørgsmålet om indbringelse af sagerne for Planklagenævnet ofte drøftet med lokal- og medlemsforeningerne.

Erfaringen med behandlingen af sådanne sager i Planklagenævnet er ikke særlig opmuntrende. Nævnets begrænsning til alene at behandle retlige aspekter i forhold til Planlovgivningen, giver frit løb for kommunalbestyrelsernes skønsmæssige afgørelser – afgørelser, der tit ligger langt fra lokal- og kommuneplanernes umiddelbare indhold.

Temadage

Udvalget planlagde en temadag om "Bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer.– hvordan får vi indflydelse på kommune- og lokalplanlægningen i et valgår" til afholdelse den 23. oktober 2024 i Nyborg.

Temadagen kunne desværre ikke afholdes pga. manglende tilslutning.

Udvalget vil forsøge igen i 2025 – kommunevalgår – at afholde tre temadage rundt om i landet med dette emne.